Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
Кафедра практичної психології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
Інна ПРОКОП
«20» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Психологія управління і роботи з персоналом

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: **Практична психологія**

Спеціальність: **053 Психологія**

Галузь знань: **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Мова навчання: **українська**

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни *«Психологія управління і роботи з персоналом»* **складена відповідно до** освітньо-професійної програми «Практична психологія».

Розробники:
Радчук В.М., зав. кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент
Мудрий Я.С., доцент кафедри практичної психології, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Мудрий Я.С., доцент кафедри практичної психології, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП _____ (підпис) **Валентина РАДЧУК**

Затверджено на засіданні кафедри практичної психології

Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Завідувач кафедри практичної психології _____ (підпис) **Валентина РАДЧУК**

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Голова методичної ради факультету _____ (підпис) **Тетяна КОЛТУНОВИЧ**

Мета освітнього компоненту: формування в майбутніх фахівців системи спеціальних знань щодо психосоціологічних підходів у сучасній управлінській парадигмі; розуміння психологічних основ системного управління організаціями; прийняття адекватних управлінських рішень для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Пререквізити. Соціальна психологія, Соціально-психологічний тренінг, Психодіагностика.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Практична психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» здобувачі вищої освіти мають набути таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів й характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність до самопрезентації та презентації результатів своєї професійної діяльності, здатність до керування власним життям та кар'єрою.

ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії та співпраці у команді.

ЗК9. Здатність розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово, слухати, говорити, читати та писати у відповідних соціальних та культурних контекстах.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання)

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК14. Здатність обирати та практично застосовувати інструменти, види, форми та змістове наповнення психологічної просвіти відповідно до визначених напрямів та завдань, потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії.

Підтвердженням успішності засвоєння студентами змісту дисципліни є такі **програмні результати навчання (ПР):**

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього вручання).

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР21. Визначати та обирати зміст, вид та форму психологічної допомоги відповідно до ситуації потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії.

Опис освітнього компоненту

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання
Денна	3	5	3	90	24	-	12	-	54	-
Заочна	3	5	3	90	10	-	-	-	80	-

Структура змісту освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма- 90 год.					заочна форма – 90 год.				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	інд.	с.р		л	п/с	інд.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми навчальних занять	**Змістовий модуль 1. Психологічні основи управління та управлінської діяльності**									
Тема 1. Методологічні основи психології управління	7	2	-	-	5	7	1	-	-	6
Тема 2. Історія та сучасний стан розвитку психології управління в організації	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
Тема 3. Базові моделі управління	8	2	2	-	4	8	1	-	-	7
Тема 4. Керівництво та лідерство в управлінні	7	2	-	-	5	7	1	-	-	6
Тема 5. Психологія керівника: особистість, компетентності та професійні якості	8	2	2	-	4	7	1	-	-	6
Тема 6. Психологія груп і команд в організації	7	2	-	-	5	8	1	-	-	7
Разом за ЗМ 1	**45**	**12**	**6**	**-**	**27**	**45**	**5**	**-**	**-**	**40**
Теми навчальних занять	**Змістовий модуль 2. Психологія роботи з персоналом в організації**									
Тема 1.Соціально-психологічний клімат та психологія організаційної взаємодії	8	2	2	-	4	8	1	-	-	7
Тема 2. Психологія управлінських рішень	7	2	-	-	5	7	1	-	-	6

Тема. 3.Управління персоналом: добір, оцінювання та розвиток	8	2	2	-	4	8	1	-	-	7
Тема 4. Комунікація в системі управління персоналом	7	2	-	-	5	8	-	-	-	8
Тема 5. Мотивація та психологія залучення персоналу	8	2	2	-	4	7	1	-	-	6
Тема6. Психологія організаційних змін та інновацій	7	2	-	-	5	7	1	-	-	6
Разом за ЗМ 2	**45**	**12**	**6**	**-**	**27**	**45**	**5**	**-**	**-**	**40**
Усього годин	**90**	**24**	**12**	**-**	**54**	**90**	**10**	**-**	**-**	**80**
Підсумкова форма контролю	**екзамен**									

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Методологічні основи психології управління.** Поняття про психологію управління. Предмет, мета та завдання психології управління в організації. Функції психології управління в організації.	2
2	**Історія та сучасний стан розвитку психології управління в організації.** Формування психологічних знань про управління в організації в теорії управління .Психологічні основи сучасної системи поглядів на менеджмент. Історія розвитку психології управління в організації. Сучасний стан та перспективи розвитку психології управління в організації	2
3	**Базові моделі управління.** Психологічні особливості управлінської діяльності. Західноєвропейська модель управління. Американська модель управління. Японська модель управління. Особливості управління в сучасній Україні	2
4	**Керівництво та лідерство в управлінні.** Керівництво та лідерство. Концепції (теорії) та типологія лідерства. Психологічні особливості стилів керівництва.	2
5	**Роль керівника в системі управління.** Психологія особистості керівника. Психологічні особливості стилів керівництва. Психологічні типи керівників.Якості і риси керівника.	2
6	**Психологія груп і команд в організації.** Поняття соціальної групи. Формальні та неформальні групи. Типи команд в організації. Статус, роль і авторитет особистості. Рольова поведінка. Групові норми та цінності. Групова динаміка. Стадії розвитку групи. Лідерство в групі. Сумісність і спрацьованість команди.	2
7	**Соціально-психологічний клімат та психологія організаційної взаємодії.** Поняття соціально-психологічного клімату. Психологічна атмосфера в колективі. Міжособистісні відносини. Довіра в організації. Психологічна безпека. Конфлікти в організації. Причини та типи конфліктів. Профілактика деструктивних конфліктів.	2
8	**Психологія управлінських рішень.** Поняття управлінського рішення. Етапи прийняття рішення. Індивідуальне та групове прийняття рішень. Раціональні та інтуїтивні рішення. Роль досвіду та професійної інтуїції.	2

	Когнітивні помилки та упередження. Вплив емоцій на прийняття рішень. Ризик і невизначеність. Відповідальність за управлінське рішення.	
9	**Управління персоналом: добір, оцінювання та розвиток.** Персонал як об'єкт і суб'єкт управління. Професійний добір персоналу. Психологічні методи оцінювання працівників. Професіографія та професійно важливі якості. Психологічна діагностика в організації. Атестація та оцінювання результативності. Професійний розвиток працівників. Психологічні аспекти кар'єри.	2
10	**Комунікація в системі управління персоналом.** Комунікація як функція управління. Структура та види управлінської комунікації. Вербальна і невербальна комунікація. Комунікативна компетентність керівника. Активне слухання. Зворотний зв'язок. Ділове спілкування. Бар'єри управлінської комунікації. Психологія складних розмов. Етика взаємодії керівника і працівника.	2
11	**Мотивація та психологія залучення персоналу.** Поняття мотивації в управлінні персоналом. Потреби, мотиви та стимули. Основні психологічні теорії мотивації. Внутрішня та зовнішня мотивація. Мотивація професійної діяльності. Задоволеність працею. Залученість працівників. Визнання та нематеріальне стимулювання. Демотивація та її психологічні механізми.	2
12	**Психологія організаційних змін та інновацій.** Організаційні зміни як психологічний процес. Психологічне сприйняття змін працівниками. Опір змінам. Причини психологічного опору. Психологічні бар'єри інновацій. Управління змінами. Роль керівника у впровадженні нововведень. Залучення персоналу до змін. Формування готовності до інновацій.	2
Разом		24

Тематика семінарських занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Історія та сучасний стан розвитку психології управління в організації.** Формування психологічних знань про управління в організації в теорії управління .Психологічні основи сучасної системи поглядів на менеджмент. Історія розвитку психології управління в організації. Сучасний стан та перспективи розвитку психології управління в організації	2
2	**Базові моделі управління.** Психологічні особливості управлінської діяльності. Західноєвропейська модель управління. Американська модель управління. Японська модель управління. Особливості управління в сучасній Україні	2
3	**Роль керівника в системі управління.** Керівництво та лідерство. Концепції (теорії) та типологія лідерства. Психологічні особливості стилів керівництва.Психологія особистості керівника. Психологічні особливості стилів керівництва. Психологічні типи керівників.Якості і риси керівника.	2
4	**Соціально-психологічний клімат та психологія організаційної взаємодії.** Поняття соціально-психологічного клімату. Психологічна атмосфера в колективі. Міжособистісні відносини. Довіра в організації. Психологічна безпека. Конфлікти в організації. Причини та типи конфліктів. Профілактика деструктивних конфліктів.	2
5	**Управління персоналом: добір, оцінювання та розвиток.** Персонал як об'єкт і суб'єкт управління. Професійний добір персоналу. Психологічні методи оцінювання працівників. Професіографія та професійно важливі	2

	якості. Психологічна діагностика в організації. Атестація та оцінювання результативності. Професійний розвиток працівників. Психологічні аспекти кар'єри.	
6	**Мотивація та психологія залучення персоналу.** Поняття мотивації в управлінні персоналом. Потреби, мотиви та стимули. Основні психологічні теорії мотивації. Внутрішня та зовнішня мотивація. Мотивація професійної діяльності. Задоволеність працею. Залученість працівників. Визнання та нематеріальне стимулювання. Демотивація та її психологічні механізми.	2
Разом		12

Індивідувальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№ з/п	Завдання до тем
1	Психологія управління як міждисциплінарна галузь знань: аналіз її зв'язків із загальною, соціальною, організаційною психологією, менеджментом та психологією праці. **Аналітичний огляд наукової літератури**
2	Сучасні тенденції розвитку психології управління: цифровізація, дистанційна та гібридна робота, нові форми організації праці. **Аналітичний огляд сучасних наукових досліджень**
3	Психологічні особливості сучасної української моделі управління. **Аналітичне дослідження на основі наукових джерел та практичних прикладів**
4	Психологічні особливості стилів керівництва та їх прояви в управлінських ситуаціях. **Аналіз управлінських кейсів**
5	Психологічний портрет ефективного керівника: професійно важливі якості, компетентності та особистісні характеристики. **Науково-аналітична робота**
6	Психологічні чинники формування ефективної команди: групові норми, цінності, довіра, сумісність і спрацьованість. **Науково-аналітичне дослідження**
7	Чинники формування сприятливого соціально-психологічного клімату в організації. **Аналітичний огляд наукових досліджень**
8	Раціональне та інтуїтивне прийняття управлінських рішень: роль досвіду, емоцій та професійної інтуїції. **Порівняльно-аналітичне дослідження**
9	Психологічні методи професійного добору персоналу: співбесіда, психологічне тестування, професіографія тощо. **Порівняльний аналіз методів**
10	Комунікативна компетентність керівника як чинник ефективності управління. **Аналітичне дослідження**
11	Порівняльний аналіз психологічних теорій мотивації працівників. **Порівняльно-аналітичне дослідження**
12	Роль керівника у формуванні психологічної готовності персоналу до організаційних змін. **Аналіз управлінського кейсу / практичне дослідження**

Завдання для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Методологічні основи психології управління	Опрацювати 3–5 наукових джерел та сформулювати визначення поняття «психологія управління», порівнявши підходи різних авторів. Сформувати словник із 15–20 ключових понять теми з короткими визначеннями.	5

2	Історія та сучасний стан розвитку психології управління в організації	Створити timeline розвитку психології управління від класичних теорій управління до сучасних концепцій. Порівняти наукові погляди Ф. Тейлора, А. Файоля, Е. Мейо, Д. Мак-Грегора та інших дослідників щодо ролі людини в організації. Знайти сучасне дослідження з психології управління та визначити, які тенденції розвитку галузі воно відображає.	4
3	Базові моделі управління	Порівняти західноєвропейську, американську та японську моделі управління за критеріями: стиль керівництва, мотивація, прийняття рішень, комунікація, ставлення до персоналу, командна робота. Визначити, яка модель управління найбільше відповідає описаній організаційній ситуації, аргументувавши відповідь.	4
4	Керівництво та лідерство в управлінні	Охарактеризувати основні теорії лідерства та визначити їхні психологічні засади. Виконати валідний психологічний опитувальник щодо лідерських характеристик та здійснити рефлексивний аналіз результатів.	5
5	Психологія керівника: особистість, компетентності та професійні якості	Скласти професіограму сучасного керівника із зазначенням професійних і психологічних характеристик. Порівняти авторитарний, демократичний та ліберальний стилі керівництва. Скласти психологічний портрет керівника на основі аналізу біографії відомого управлінця/керівника організації. Рефлексивне завдання. «Які якості керівника я вважаю професійно важливими і чому?».	4
6	Психологія груп і команд в організації	Представити стадії розвитку групи та охарактеризувати психологічні процеси на кожній стадії. Проаналізувати функціонування студентської групи за критеріями ролей, норм, лідерства та групової згуртованості. Розробити рекомендації щодо формування ефективної команди для конкретної організації.	5
7	Соціально-психологічний клімат та психологія організаційної взаємодії	Визначити основні чинники позитивного та негативного соціально-психологічного клімату. Ознайомитися з методикою дослідження соціально-психологічного клімату та описати процедуру її застосування.	4
8	Психологія управлінських рішень	Розробити схему основних етапів прийняття управлінського рішення. Проаналізувати 5–7 найбільш поширених когнітивних упереджень, які можуть впливати на рішення керівника. Проаналізувати власний досвід прийняття складного рішення та визначити роль емоцій, досвіду, інформації та ризику.	5
9	Управління персоналом:	Розробити професіограму для певної посади із визначенням професійно важливих якостей.	4

	добір, оцінювання та розвиток	Проаналізувати реальну вакансію та визначити психологічні характеристики кандидата, які є важливими для цієї роботи. Скласти індивідуальний план професійного розвитку працівника на один рік.	
10	Комунікація в системі управління персоналом	Проаналізувати типові бар'єри управлінської комунікації та запропонувати способи їх подолання. Підготувати сценарій розмови керівника з працівником щодо професійної помилки, низької результативності або конфлікту. Оцінити власну комунікативну компетентність за допомогою психологічної методики та визначити напрями її розвитку.	5
11	Мотивація та психологія залучення персоналу	Розробити систему нематеріальної мотивації для певної організації. Провести невелике опитування серед студентів щодо чинників мотивації до навчання та представити результати у вигляді таблиці або діаграми.	4
12	Психологія організаційних змін та інновацій	Розробити план психологічного супроводу організаційних змін. Підготувати позиції трьох учасників процесу змін: керівника, працівника, який підтримує зміни, і працівника, який чинить опір. «Чому люди чинять опір змінам навіть тоді, коли зміни можуть покращити роботу організації?».	5
разом			54

Методи навчання

В організації освітнього процесу застосовуються :

- традиційні дидактичні методи і прийоми: лекція (традиційна, проблемна); семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія; ілюстрація, демонстрація (в т.ч.за допомогою цифрових технологій); вправи, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань;
- інтерактивні технології навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групового навчання («велике коло», незакінчені речення, мозковий штурм, кейс-метод); стимулювання творчої активності студентів (аналогії; створення ситуацій емоційного переживання); елементи тренінгу; метод проектів (студенти виконують індивідуальні науково-дослідні завдання, готують аналітичні доповіді, результати яких оформляють письмово, візуалізують у презентації Power Point, усно доповідають).

Система контролю та оцінювання

Види і методи контролю - усне опитування (фронтальне, індивідуальне; колоквіум), письмове опитування (тестова перевірка знань, самостійна робота за варіантами).

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування на платформі MOODLE, есе, реферат, творча робота) відповідь студента, участь у групових формах роботи.

Форма підсумкового контролю – екзамен у усній або тестовій формі.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів по темах				Підсумко вий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
Т1	10	Т1	10	40	
Т2	10	Т2	10		
Т3	10	Т3	10		
Разом	**30**		**30**	**40**	**100**

Т1, Т2 ... Т12 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю.

Максимум балів за заняття: 10. Максимум балів – змістовна відповідь на питання семінару, активна участь в обговореннях, запланованих видах роботи. Від 0 до 10 балів – часткова відповідь на запитання чи виконання частини завдання, активність у обговоренні тощо.

Критерії оцінювання результатів навчання на підсумковому контролі.

Критерієм підсумкового оцінювання є досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль. Передбачає усну відповідь на три питання екзаменаційного білету. Або проходження у тестовій формі 20 питань на платформі Мудл. Загальна кількість балів за екзамен – 40.

Підсумкова оцінка за курс виставляється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	зараховано
	B (80-89)	
	C (70-79)	
	D (60-69)	
	E (50-59)	
Незараховано	FX (35-49)	(не зараховано) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(не зараховано) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

А – «зараховано» – якщо здобувач набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст питань курсу; логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень компетентності; здатний передбачати, прогнозувати, вирішує проблемні

завдання, здатний провести аналіз професійних комунікативних ситуацій і обґрунтований вибір способів взаємодії.

B – «зараховано» – коли здобувач набрав 80–89 балів, правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти. Вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії.

C – «зараховано» – коли здобувач набрав 70–79 балів, знає навчальний матеріал; достатньою мірою володіє практичними навичками; аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші підходи в тренінговій роботі, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

D – «зараховано» – якщо здобувач набрав 60–69 балів, в основному знає зміст питань курсу, але непереконливо відповідає, плутає поняття; невпевнено виконує практичні завдання, допускає неточності у теоретичних знаннях; не вміє встановлювати взаємозв'язок теорії та практики.

E – «зараховано» – якщо здобувач набрав 50–59 балів, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до пояснення викладача; розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять; виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки.

FX – «не зараховано» з можливістю повторного складання – коли здобувач набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо володіє теоретичними знаннями, не знає наукових фактів визначень; виявляє низький рівень навичок пояснення і обґрунтування фахових явищ і ситуацій.

F – «не зараховано» з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання – якщо здобувач набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Практичними навичками не володіє зовсім.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрийте поняття психології управління та визначте її місце в системі психологічних наук.
2. Охарактеризуйте предмет, мету та основні завдання психології управління в організації.
3. Розкрийте основні функції психології управління в організації.
4. Охарактеризуйте психологічні закономірності управлінської діяльності.
5. Визначте основні об'єкти та суб'єкти психології управління.
6. Поясніть значення психологічних знань для ефективної діяльності керівника та організації.
7. Охарактеризуйте основні етапи становлення психології управління.
8. Розкрийте внесок класичних теорій управління у формування психологічних знань про управління.
9. Охарактеризуйте психологічні положення наукового управління Ф. Тейлора.
10. Розкрийте значення школи людських відносин Е. Мейо для розвитку психології управління.
11. Охарактеризуйте основні положення сучасних систем поглядів на менеджмент.
12. Визначте сучасні тенденції та перспективи розвитку психології управління.
13. Охарактеризуйте психологічні особливості управлінської діяльності.
14. Розкрийте основні характеристики західноєвропейської моделі управління.
15. Охарактеризуйте американську модель управління та її психологічні особливості.
16. Розкрийте основні характеристики японської моделі управління.

17. Порівняйте західноєвропейську, американську та японську моделі управління.
18. Охарактеризуйте особливості управління в сучасних українських організаціях.
19. Розкрийте поняття «керівництво» та «лідерство». Визначте їх спільні та відмінні характеристики.
20. Охарактеризуйте основні концепції та теорії лідерства.
21. Розкрийте сутність теорії рис лідерства.
22. Охарактеризуйте ситуаційні та поведінкові підходи до лідерства.
23. Охарактеризуйте основні типи та стилі лідерства.
24. Розкрийте психологічні особливості основних стилів керівництва.
25. Проаналізуйте взаємозв'язок між стилем керівництва та ефективністю діяльності групи.
26. Розкрийте поняття психології особистості керівника.
27. Охарактеризуйте основні психологічні типи керівників.
28. Розкрийте професійно важливі якості сучасного керівника.
29. Охарактеризуйте психологічні особливості авторитарного, демократичного та ліберального стилів керівництва.
30. Проаналізуйте роль особистісних якостей керівника у формуванні стилю управління.
31. Охарактеризуйте основні психологічні вимоги до сучасного керівника.
32. Розкрийте поняття соціальної групи та охарактеризуйте її основні ознаки.
33. Охарактеризуйте формальні та неформальні групи в організації.
34. Розкрийте поняття команди та охарактеризуйте основні типи команд в організації.
35. Охарактеризуйте поняття статусу, ролі та авторитету особистості в групі.
36. Розкрийте сутність рольової поведінки особистості в організації.
37. Охарактеризуйте групові норми та цінності.
38. Розкрийте поняття та основні закономірності групової динаміки.
39. Охарактеризуйте основні стадії розвитку групи.
40. Розкрийте психологічні механізми лідерства в групі.
41. Охарактеризуйте психологічні чинники сумісності та спрацьованості команди.
42. Розкрийте поняття соціально-психологічного клімату та його структуру.
43. Охарактеризуйте психологічну атмосферу в колективі та чинники її формування.
44. Розкрийте основні характеристики міжособистісних відносин в організації.
45. Охарактеризуйте роль довіри в системі організаційної взаємодії.
46. Розкрийте поняття психологічної безпеки в організації.
47. Охарактеризуйте поняття, структуру та основні причини організаційних конфліктів.
48. Розкрийте основні типи конфліктів в організації.
49. Охарактеризуйте психологічні способи профілактики та конструктивного врегулювання конфліктів.
50. Розкрийте поняття управлінського рішення та його основні характеристики.
51. Охарактеризуйте основні етапи процесу прийняття управлінського рішення.
52. Порівняйте індивідуальне та групове прийняття управлінських рішень.
53. Розкрийте особливості раціонального та інтуїтивного прийняття рішень.
54. Охарактеризуйте роль професійного досвіду та інтуїції керівника у прийнятті рішень.
55. Розкрийте поняття когнітивних помилок та упереджень у процесі прийняття управлінських рішень.
56. Охарактеризуйте вплив емоцій на прийняття управлінських рішень.
57. Розкрийте особливості прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності.
58. Охарактеризуйте психологічні аспекти відповідальності керівника за управлінське рішення.
59. Розкрийте поняття персоналу як об'єкта та суб'єкта управління.
60. Охарактеризуйте психологічні основи професійного добору персоналу.
61. Розкрийте поняття професіографії та професійно важливих якостей.
62. Охарактеризуйте основні психологічні методи оцінювання працівників.

63. Розкрийте можливості та обмеження психологічної діагностики в організації.
64. Охарактеризуйте атестацію та оцінювання результативності працівників.
65. Розкрийте психологічні аспекти професійного розвитку працівників.
66. Охарактеризуйте психологічні аспекти професійної кар'єри.
67. Розкрийте поняття комунікації як функції управління.
68. Охарактеризуйте структуру та основні види управлінської комунікації.
69. Розкрийте особливості вербальної та невербальної комунікації керівника.
70. Охарактеризуйте комунікативну компетентність керівника.
71. Розкрийте сутність активного слухання та його значення в управлінській діяльності.
72. Охарактеризуйте роль зворотного зв'язку в управлінні персоналом.
73. Розкрийте основні принципи ефективного ділового спілкування.
74. Охарактеризуйте основні бар'єри управлінської комунікації.
75. Розкрийте психологічні особливості проведення складних розмов керівника з працівниками.
76. Охарактеризуйте етичні засади взаємодії керівника і працівника.
77. Розкрийте поняття мотивації в управлінні персоналом.
78. Охарактеризуйте взаємозв'язок потреб, мотивів і стимулів.
79. Охарактеризуйте основні психологічні теорії мотивації.
80. Розкрийте сутність внутрішньої та зовнішньої мотивації.
81. Охарактеризуйте психологічні особливості мотивації професійної діяльності.
82. Розкрийте поняття задоволеності працею та охарактеризуйте чинники її формування.
83. Розкрийте поняття залученості працівників та її значення для організації.
84. Охарактеризуйте роль визнання та нематеріального стимулювання персоналу.
85. Розкрийте психологічні механізми демотивації працівників.
86. Розкрийте поняття організаційних змін як психологічного процесу.
87. Охарактеризуйте психологічні особливості сприйняття організаційних змін працівниками.
88. Розкрийте поняття опору змінам та основні психологічні причини його виникнення.
89. Охарактеризуйте основні психологічні бар'єри впровадження інновацій.
90. Розкрийте психологічні засади управління організаційними змінами.
91. Охарактеризуйте роль керівника у впровадженні організаційних нововведень.
92. Розкрийте значення залучення персоналу до процесу організаційних змін.
93. Охарактеризуйте психологічні чинники формування готовності працівників до інновацій.

Зарахування результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання окрім формальної освіти у неформальній/інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та рішення кафедри (на основі аргументування, що тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь студент підтверджується сертифікатом, програмою, а також відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю тощо). Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література

Основна

1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Євтушенко О. Н., Ємельянов В. М., Андріяш В. І., Лушагіна Т. В. Психологія управління : підручник. Миколаїв : Ємельянова Т. В., 2019. 291 с.

3. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.
4. Калениченко Р. А., Льовкіна О. Г., Мустафаєв Г. Ю. та ін. Психологія управління : навч. посіб. / за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2019. 255 с.
5. Кацавець Р.С. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ : Алерта. 2021. 134 с.
6. Кісіль З. Р., Угрин О. Г. Психологія управління : навч.-метод. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 507 с.
7. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління : навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса : ОДУВС, 2023. 208 с.
8. Ковальчук К. Ф., Козенков Д. Є., Фріман І. М., Фріман Є. М. Психологія управління : навч. посіб. для студентів ВНЗ. 3-тє вид. Дніпро : Акцент, 2018. 248 с.
9. Липовська Н. А., Письменний І. В. Психологія управління : навч. посіб. Дніпро : ГРАНІ, 2019.
10. Прищак М. Д., Лесько О. Й. Психологія управління в організації : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця, 2016. 150 с.
11. Романовський О. Г., Грень Л. М., Карлюк С. В., Хмиров І. М. Психологія управління = Psychology of Management : навч.-метод. посіб. для студентів екон. спец. ден. та заоч. форми навчання. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2021. 163 с..
12. Ягоднікова В. В. Психологія управління : навчальний посібник. Одеса : видавець Букаєв В. В., 2022. 141 с.

Додаткова

1) Бакаленко О. А. Психологія управління : навчальний посібник. Харків : ХНУРЕ, 2020. 117 с.
2) Воронкова В. Г. Управління людськими ресурсами: філософські засади : навч. посіб. Київ : Професіонал, 2016. 576 с.
3) Гуртовенко Н. В. Психологія управління : навч. посіб. Київ : Ямчинський О. В., 2023. 155 с. Це видання підтверджується каталогом НБУВ.
4) Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління : навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса : Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с.
5) Куций О. А. Психологія кар'єри : навч. посіб. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с.
6) Липовська Н. А., Письменний І. В. Психологія управління : навчальний посібник. Дніпро : ГРАНІ, 2019. 198 с.
7) Поденко А. В., Хомуленко Б. В. Психологія організацій та професійної діяльності : навч. посіб. Харків : Діса плюс, 2024. 275 с.
8) Собченко О. М., Подольська Л. Д. Психологія управління : навч. посіб. для ВНЗ. Київ : Кондор, 2024. 196 с. Посібник, зокрема, містить окремі модулі з соціально-психологічних особливостей управління та психології управління людськими ресурсами.
9) Угрин О. Г. Психологія управління : практичний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 164 с.
10) Чубіна Т. Д., Дмитренко М. Й. Організаційна психологія : навч. посіб. Черкаси : Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. 155
11) Чубіна Т. Д., Дмитренко М. Й. Психологія управління та кадровий менеджмент : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та допов. Черкаси : ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. 317 с.
12) Швець Д. В., Кісіль З. Р. Психологія управління : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Суми : Університетська книга, 2024. 761 с.

13) Ягоднікова В. В. Психологія управління : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв В. В., 2022. 141 с.
14) Яковицька Л. С. Психологія праці та відпочинку : навч. посіб. Київ : НАУ, 2022. 152 с.
15) Яковицька Л. С. Психологія сучасного менеджменту : навч. посіб. Київ : НАУ, 2022. 136 с.

Інформаційні ресурси

1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2020. 120 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://openarchive.nure.ua/entities/publication/163d1a04-3001-4569-ad63-2a682df5e1d7
2. Безкоштовний консультаційно-інформційний тур / Центр управління персоналом. – Режим доступу: http://center-personal.livejournal.com/82837.html
3. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління : навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса : Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сторінка видання та PDF
4. Когут Я. М., Пряхіна Н. О., Жидецький Ю. Ц. та ін. Психологія управління : навчальний посібник / за ред. Я. М. Когута. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 210 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сторінка видання та PDF.
5. Кулініч І.О. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io.
6. Липчанський В. О., Тушевська Т. В. Психологія управління : методичні вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент». Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 30 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сторінка видання та PDF
7. Прищак М. Д., Лесько О. Й. Психологія управління в організації : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця : ВНТУ, 2016. 150 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Prishchak_2016_150.pdf
8. Психологія управління : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. 300 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сторінка електронного видання та PDF
9. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/10080/
10. Романовський О. Г., Грень Л. М., Карлюк С. В., Хмиров І. М. Психологія управління : навчально-методичний посібник. Харків : ФОП Іванченко І. С., 2021. 164 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://repository.kpi.kharkov.ua/items/524aea16-8235-4b84-9b33-b334d4e4e78c
11. Хлєбнікова Т. М. Психологія управління. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сторінка видання та PDF
12. Ягоднікова В. В. Психологія управління : навчальний посібник. Одеса : видавець Букаєв В. В., 2022. 141 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: сторінка видання та PDF.

Політика академічної доброчесності.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності.

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.